

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 22 oktober 2019
Registratienummer :
Voorstelnummer : 10.
Portefeuillehouder : Ed Goossens
Bijlage(n) : 16
Onderwerp : Beleggen van de VTH-taken

Onderwerp

Beleggen van de VTH-taken

Beslispunten

1. De VTH-taken op het gebied van bouwen en wonen met ingang van 1 januari 2020 beleggen bij de ODR. Dit impliceert dat de VTH-taken van “oud-Lingewaal” worden overgedragen naar de ODR, de VTH-taken van “oud-Neerijnen” en “oud-Geldermalsen” worden al door de ODR uitgevoerd.
2. De extra (structurele) kosten voor het beleggen van de taken bij de ODR van € 463.000 gedeeltelijk dekken uit de huidige personeelskosten voor een bedrag van € 233.000. Het resterende tekort van € 230.000 ten laste brengen van de begroting. Tevens is er een incidenteel voordeel van € 70.000 als tegemoetkoming in de frictiekosten.

Besluitgeschiedenis

Medio 2018 heeft de Stuurgroep West Betuwe besloten om de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) op het gebied van bouwen en wonen te beleggen bij de gemeente West Betuwe. De voormalige gemeenten Neerijnen en Geldermalsen hebben de VTH-taken ondergebracht bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De gemeente Lingewaal voerde deze taken in eigen beheer uit. Naar aanleiding van dit besluit is er intensief ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest tussen de betrokken organisaties over het beleggen van deze taken (met ingang van 1-1-2020) bij de gemeente West Betuwe en de daaraan verbonden ontvlechtingskosten. Op basis van het bereikte onderhandelingsresultaat heeft de Stuurgroep West Betuwe in november 2018 een gewijzigde opvatting over waar de VTH-taken worden belegd geformuleerd. Dit is in de vorm van een voorgenomen besluit voorgelegd aan het West Betuwe Beraad. Het voorgenomen besluit is eveneens voor advies voorgelegd aan de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR).

Na beraadslaging in het West Betuwe Beraad en ontvangst van een negatief advies van de BOR heeft de Stuurgroep West Betuwe in haar vergadering van 4 december 2018 besloten geen definitief standpunt in te nemen en dit over te laten aan het college van de

nieuwe gemeente West Betuwe. Daarbij is tevens kenbaar gemaakt dat de Stuurgroep West Betuwe het nieuwe college adviseert een onafhankelijk advies over de ontvlechtingskosten op te laten stellen door Deloitte. De Stuurgroep West Betuwe heeft dit in een brief aan het West Betuwe Beraad en aan de BOR kenbaar gemaakt. Deze brief is als bijlage 1 aan dit raadsvoorstel toegevoegd.

Ter voorbereiding op de besluitvorming over waar de VTH-taken worden belegd heeft het college op 12 maart 2019 besloten om, in lijn met de brief van de Stuurgroep West Betuwe aan het West Betuwe Beraad, aan Deloitte een offerte te vragen voor het opstellen van een onafhankelijk advies over de ontvlechtingskosten ODR. Aanvullend daaraan is aan Deloitte eveneens advies gevraagd over de organisatorische (inclusief inrichtingskosten) en juridische gevolgen van het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe of bij de ODR en daarbij de (mogelijke) implicaties van de Omgevingswet te betrekken. Uw raad is over de uitvoering van dit onderzoek in een Informatienota van 5 april 2019 geïnformeerd. Deze informatie nota is als bijlage 2 aan dit raadsvoorstel toegevoegd.

In 2018 is de focus voor wat betreft het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe of de ODR vooral gericht op de ontvlechtingskosten. Aan de organisatorische gevolgen van het beleggen van de taken bij de gemeente West Betuwe of de ODR is naar de mening van B&W onvoldoende aandacht besteed. Bij een keuze om de VTH-taken te beleggen bij de gemeente West Betuwe is het van belang om inzicht te hebben op welke zij deze taken het beste in de organisatie gepositioneerd kunnen worden en hoe de organisatie opgebouwd kan worden. In de opdracht aan Deloitte is dit expliciet opgenomen.

Parallel aan het besluitvormingstraject met de gemeenteraad is het adviestraject met de Ondernemingsraad gestart. Gelijktijdig met het agenderen van deze stukken voor B&W zijn deze stukken met een adviesaanvraag verstuurd naar de Ondernemingsraad. Op deze wijze wordt de Ondernemingsraad in staat gesteld om voor de definitieve besluitvorming door de gemeenteraad op 22 oktober haar advies kenbaar te maken aan de WOR-bestuurder, rekening houdend met een gebruikelijke adviestermijn. Het advies zal zodra het ontvangen is worden doorgestuurd naar de gemeenteraad.

Beoogd effect

Het op een dusdanige wijze beleggen van de VTH-taken dat het principe “dichtbij en op maat” zo kosten efficiënt mogelijk kan worden uitgevoerd in een organisatie die voldoende robuust is om de daarbij behorende activiteiten uit te kunnen voeren.

Onderzoek Deloitte Advies

Het onderzoek door Deloitte over de financiële en organisatorische gevolgen van het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe of bij de ODR is in twee afzonderlijke rapportages opgenomen. De rapportage over de ontvlechtingskosten van de

VTH-bouwtaken is uitgevoerd in de periode april-juni en is toegevoegd als bijlage 3 aan dit raadsvoorstel. Het onderzoek over de organisatorische gevolgen is grotendeels uitgevoerd gedurende de zomerperiode en is als bijlage 4 aan dit raadsvoorstel toegevoegd.

De uitkomsten van de onderzoeken zijn onderstaand beknopt beschreven waarbij een vergelijking is gemaakt in de situatie dat de VTH-taken worden belegd bij de gemeente West Betuwe (scenario 1) of bij de ODR (scenario 2). In feite zijn dit de enige twee scenario's. Een mengvorm (gedeeltelijk uitvoeren door de gemeente West Betuwe en gedeeltelijk door de ODR) is niet aan de orde omdat de uitvoering van de VTH-taken een onlosmakelijk geheel vormt.

De financiële doorrekeningen die in het raadsvoorstel zijn gemaakt hebben grotendeels betrekking op de door Deloitte in de rapportage opgenomen financiële gegevens.

Uiteraard kunnen deze berekeningen pas definitief worden gemaakt nadat er op basis van een genomen besluit definitieve afspraken worden gemaakt tussen de ODR en de gemeente West Betuwe.

De achtergrond documenten waarop beide onderzoeken mede zijn gebaseerd zijn als bijlage 5 aan het raadsvoorstel toegevoegd.

Nader onderzoek naar de (eventuele) juridische gevolgen van het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe is niet noodzakelijk. In het rapport van Proof adviseurs (bijlage bij het onderzoek van Lysias (zie bijlage 5c)) is geconcludeerd dat de gemeente West Betuwe gewoon deelnemer blijft van de ODR omdat het afstoten van bepaalde taken (VTH-taken) niet hetzelfde is als uittreden uit de GR. Immers de wettelijk verplichte taken (milieutaken) blijven uitgevoerd worden door de ODR. Tevens heeft Proof geconcludeerd dat het moment en de voorwaarden waaronder de taakvermindering doorgevoerd kan worden, wordt bepaald door ofwel de inhoud van de dienstverleningsovereenkomst die de ODR heeft afgesloten met haar deelnemers, ofwel door het onderhandelingsresultaat indien partijen gezamenlijk van oordeel zijn dat de bepalingen in de overeenkomst geen recht doen aan de ontstane situatie. In de gesprekken met Deloitte zijn de conclusies van Proof besproken en is geconstateerd dat daarmee voldoende helderheid is over de juridische gevolgen van het beleggen van de VTH-taken bij West Betuwe of de ODR: de huidige juridische constructie (de GR) moet niet worden aangepast.

Ontvlechtingskosten VTH-taken

In het onderzoek van Deloitte Advies zijn de uitkomsten van het onderhandelingsresultaat van de Stuurgroep West Betuwe nader geanalyseerd waarbij het onderzoek van Lysias en de reactie van Atim (adviseur van de (B)OR) zijn betrokken. De focus van Deloitte is gelegd op scenario 1. Daarbij is tevens gekeken naar algemeen geldende jurisprudentie en praktijkervaring bij het overnemen van taken van een andere organisatie. Voor de ontvlechtingskosten in scenario 2 is het bereikte onderhandelingsresultaat als uitgangspunt gehanteerd.

In het onderzoek is een onderscheid gemaakt in de volgende frictiekosten:

1. Personeel
2. Overhead
3. Incidenteel

Per scenario is in beeld gebracht wat de kosten zijn.

Scenario 1: de VTH-taken beleggen bij de gemeente West Betuwe

- Personeel:

De personele kosten zijn sterk afhankelijk van de medewerkers die op vrijwillige basis overkomen van de ODR naar de gemeente West Betuwe. Tussen Deloitte, Lysias en Atim bestaat geen verschil van opvatting over dit uitgangspunt. Wel over de mate waarin medewerkers van de ODR overkomen. In het onderhandelingsresultaat is er vanuit gegaan dat maximaal 30% overgaat, terwijl Lysias en Atim van mening zijn dat het aantal medewerkers veel hoger zal zijn. De in het onderhandelingsresultaat bereikte overeenstemming over de loonkosten per fte (= € 75.800; komt overeen met de loonkosten in de begroting) komen Deloitte "niet onredelijk voor". De gehanteerde afbouwfactor (= 2,5) past "binnen de jurisprudentie". Aandachtspunt is of de krapte op de arbeidsmarkt tot een snellere afbouw van medewerkers leidt of dat het gehanteerde % medewerkers dat vrijwillig overkomt realistisch is. Uitgaande van maximaal 30% van de medewerkers die op vrijwillige basis overkomen (= toevoeging bij het onderhandelingsresultaat) zijn de personele frictiekosten € 1.572.200.

- Overhead:

De omvang van de overheadkosten bij de ODR is € 27.700 per fte. Deloitte constateert dat in vergelijking met vergelijkbare organisaties "de omvang van het taakveld overhead van de ODR niet afwijkend is". Over de in het onderhandelingsakkoord bereikte afbouwfactor (=2,5) stelt Deloitte dat "die past binnen jurisprudentie en ons niet onredelijk voorkomt". De totale ontvlechtingskosten voor overhead komen daardoor op € 1.082.000. In vergelijking met de gemeente West Betuwe is de overhead per fte bij de ODR lager dan bij de gemeente West Betuwe. De overhead per fte in de gemeente West Betuwe is ca. € 49.000. Daarbij past de kanttekening dat een uitvoeringsorganisatie als de ODR niet vergelijkbaar is met een gemeentelijk organisatie.

- Incidenteel:

Er moeten kosten worden gemaakt voor omzetten van systemen en het overdragen van dossiers. Over de geraamde kosten (€ 210.000) merkt Deloitte op: "Daarnaast komen de bedragen ons niet onredelijk voor".

De totale incidentele ontvlechtingskosten in dit scenario bedragen 2.864.200.

Scenario 2: de VTH-taken beleggen bij de ODR

- Personeel:

De VTH-taken voor "oud-Neerijnen" en "oud-Geldermalsen" zijn al ingebracht in

de ODR. Daarvoor dienen geen extra kosten gemaakt te worden. Voor het onderbrengen van de VTH-taken van "oud-Lingewaal" worden de kosten geraamd op € 463.000 (bijlage 5d inzet onderhandelingsresultaat). De huidige personele lasten voor West Betuwe (betreft de functies voor "oud-Lingewaal" die in de detailstructuur zijn opgenomen) zijn € 233.000. De resterende structurele kosten van € 230.000 zijn feitelijk geen frictiekosten maar zijn extra structurele kosten als gevolg van het volledig onderbrengen van de VTH-taken bij de ODR.

- Overhead:

In het bereikte onderhandelingsresultaat wordt voor de eerste drie jaar een ingroei-korting op de overhead toegepast. Dit incidentele voordeel voor de gemeente West Betuwe bedraagt € 110.000.

- Incidenteel:

Indien de medewerkers van oud-Lingewaal overgaan naar de ODR dan wordt rekening gehouden met eenmalige kosten voor ICT, archief scholing e.d. van € 40.000.

Op dit moment wordt gebruikt gemaakt van de systemen van de ODR en zijn de dossiers van Lingewaal in de werkvoorraad van de ODR ingebracht. De kosten hiervoor passen binnen het beschikbaar gestelde werkbudget om per 1-1-2019 de VTH-taken tijdelijk onder te brengen bij de ODR. Deze kosten zijn al gemaakt waardoor er hiervoor geen incidentele frictiekosten zijn.

Organisatiekosten insourcen VTH-taken

Door Deloitte is onderzocht wat de gevolgen zijn indien de VTH-taken worden belegd bij de gemeente West Betuwe. De gevolgen van het onderbrengen van de VTH-taken vanuit organisatorisch perspectief bij de ODR zijn nihil. De organisatorische kosten (betreft uitsluitend extra structurele personele lasten) voor het onderbrengen van de VTH-taken bij de ODR zijn al meegenomen in de kosten voor het overdragen van het werkpakket in de gemaakte analyse van de ontvlechtingkosten.

Het onderzoek van Deloitte naar de organisatorische gevolgen heeft zich toegespitst op de volgende onderwerpen:

1. Positioneren VTH-bouwtaken in de organisatie
2. Personele gevolgen: kwantitatief en kwalitatief
3. Processen en systemen
4. Facilitaire aspecten: huisvesting, automatisering, werkplekken

Per scenario is in beeld gebracht wat de organisatorische gevolgen zijn:

Scenario 1: de VTH-taken beleggen bij de gemeente West Betuwe

- Personele gevolgen:

In het in beeld brengen van de benodigde formatie voor het uitvoeren van de VTH-taken heeft Deloitte rekening gehouden met de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria (de benodigde kritieke masse voor een goede uitvoering van

taken) en de huidige werkvoorraad voor de uitvoering van de VTH-taken bij de ODR. Dit leidt voor de VTH-taken tot de volgende kwantitatieve berekening:

- 11 medewerkers voor vergunningverlening (benodigd om te voldoen aan de kritieke

massa is 6 medewerkers)

- 5 medewerkers voor toezicht (benodigd om te voldoen aan de kritieke massa is 4

medewerkers)

- 4 medewerkers voor handhaving (benodigd om te voldoen aan de kritieke massa is 4

medewerkers)

- 2 medewerkers voor specialistische taken

De benodigde formatie voor administratieve werkzaamheden is hierin verrekend.

In vergelijking met de in de detailstructuur opgenomen formatie voor de taken "oud-Lingewaal" (=3 fte) en de formatie bij de ODR voor het uitvoeren van de VTH-taken voor "oud- Neerijnen" en "oud- Geldermalsen" (=15,6 fte, zie rapportage Deloitte over de ontvlechtingkosten, pagina 7) is dat een verhoging van 3,4 fte. Uitgaande van de gemiddelde loonkosten van € 75.800 (zie rapportage Deloitte over de ontvlechtingkosten, pagina 7) zijn de extra structurele personeelskosten € 257.720.

Voor de kwaliteitsborging conform de BIG-8 systematiek (zie rapportage Deloitte over de organisatorische gevolgen, p. 17) moeten taken op het gebied van planning, managementinformatie, mandaten, klachtenbehandeling, GEO-werkzaamheden e.d. worden uitgevoerd. Indicatief wordt voor de invulling van deze rol 1 fte gerekend. Tevens wordt 0,5 fte ingeschat voor de benodigde aansturing van het team VTH-taken. Dit kan binnen de bestaande formatie niet worden opgevangen.

De totale extra personeelskosten komen daardoor op € 371.420.

Knelpunt bij het opbouwen van een eigen VTH-organisatie is de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Deloitte stelt in haar rapport "Deze krapte heeft mogelijk ook gevolgen voor de invulling van functies bij de gemeente West Betuwe indien de taken worden teruggehaald". De verwachting is dat het moeilijk zal zijn om naast de medewerkers die vrijwillig over komen van de ODR ander (voldoende technisch geschoold) personeel in dienst te nemen. Indien in plaats daarvan moet worden ingehuurd zijn de kosten een factor 1,5-2.

- Positioneren VTH-taken:

Voor het op de juiste plaats positioneren van de VTH-taken in de organisatie zijn onder meer de volgende criteria van belang: kwaliteit en snelheid van taakuitvoering, integraliteit, uniformiteit en objectiviteit. Op basis van de huidige organisatiestructuur komt Deloitte tot de conclusie dat het inrichten van een apart team, gelet op de omvang, noodzakelijk is en dat de VTH-taken het beste gepositioneerd kunnen worden in het Publiek Domein. De belangrijkste overwegingen daarbij zijn "dat de organisatie van het publieke domein

(frontoffice) en de eigenheid van het publieke domein (individu komt product/dienst halen) het meest aansluit op de VTH bouwtaak” en “daarnaast is er overlap in de toezicht & handhavingstaak binnen het bestaande toezicht & handhavingsteam binnen het publieke domein, alhoewel dit betrekking heeft op een geheel andere discipline”. Wel is een goede borging van de advisering vanuit het Fysiek Domein noodzakelijk bij complexe vergunningaanvragen.

- Processen en systemen:

De gemeente West Betuwe zal de werkprocessen (inclusief loket en website) voor de uitvoering van de VTH-taken in beeld moeten brengen, evenals de afstemming met aanpalende vakgebieden. Deloitte stelt: “Per taak dient een proces ingericht te worden waarin de onderlinge relaties met andere processen zijn uitgewerkt. Ook dienen werkinstructies en regelgeving opgesteld te worden”. Het inrichten van de werkprocessen moet grotendeels afgerond zijn voordat gestart kan worden met het in eigen beheer uitvoeren van de VTH-taken. De incidentele en structurele inrichtingskosten voor de werkprocessen zijn niet door Deloitte in beeld gebracht. Daarnaast is het nodig dat de gemeente West Betuwe een eigen VTH systeem aanschaft voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De implementatietijd daarvoor wordt ingeschat op ca. 1 jaar. Deloitte merkt daarover op “Gemeente West Betuwe moet naast de eenmalige en structurele kosten van het systeem rekening houden met capaciteit voor de implementatie en uitrol van het systeem in eigen huis, capaciteit voor deelname in de projectgroep aanbesteding en de kosten van BWB”.

Indien West Betuwe de VTH taken eerder dan 1-1-2021 binnen de eigen organisatie wil beleggen zal er nog een apart VTH systeem moeten worden ingericht. Wellicht kan gebruik worden gemaakt van een bestaand systeem van de voormalige gemeente Lingewaal, maar dat is verouderd.

- Facilitaire aspecten:

Het realiseren van additionele werkplekken kan meegenomen worden in de geplande verbouwing van Kuipershof 2. Wel zal het leiden tot extra, niet geraamde, kosten. Deze kosten hebben met name betrekking op het creëren van extra m² voor de extra werkplekken en archief, het inrichten van de benodigde werkruimte en bijbehorende voorzieningen en extra parkeerplaatsen voor medewerkers en bezoekers. Aan incidentele kosten moet rekening worden gehouden met een bedrag van ca. € 300.000.

Scenario 2: de VTH-taken beleggen bij de ODR

- **Personele gevolgen:**
De benodigde uitbreiding van de formatie voor het uitvoeren van de VTH-taken voor “oud-Lingewaal” is in het onderhandelingsresultaat uitgedrukt in een structurele bijdrage. De extra personeelskosten zijn meegenomen in bovenstaande toelichting op de ontvlechtingskosten en bedragen € 240.000.
- **Positioneren VTH-taken:**
Het toevoegen van de VTH-taken van “oud-Lingewaal” aan de werkvoorraad van de ODR heeft geen gevolgen voor de huidige organisatiestructuur binnen de ODR. Binnen de bestaande teams kan de benodigde inbreng worden opgevangen.
- **Processen en systemen:**
De huidige processen en systemen die nu worden gebruikt blijven gebruikt worden zonder dat daar aanpassingen of aanvullende investeringen voor nodig zijn
- **Facilitaire aspecten:**
In de ontvlechtingskosten is aangegeven wat de extra kosten zijn indien het werkpakket van “oud-Lingewaal” wordt toegevoegd aan de ODR. In die kosten zijn ook de overheadkosten verrekend. Daardoor zijn er voor het onderdeel facilitaire aspecten geen extra aandachtspunten.

Argumenten

1.1 Lagere incidentele ontvlechtingskosten bij het van beleggen van de VTH-taken bij de ODR

De incidentele ontvlechtingskosten zijn voor het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe hoog, ruim € 2.800.000. Wellicht bestaat de mogelijkheid deze kosten te reduceren indien meer medewerkers van de ODR op vrijwillige basis (nu ingeschat op 30%) de overstap maken naar de gemeente West Betuwe.

1.2 Lagere structurele personele lasten bij het beleggen van de VTH-taken bij de ODR

De doorrekening van de personeelskosten op basis van de berekende formatie voor het door de gemeente West Betuwe uitvoeren van de VTH-taken (inclusief een inschatting voor leidinggevende en administratieve taken) is ca. € 140.000 hoger dan de uitkomst van het onderhandelingsresultaat indien de VTH-taken worden belegd bij de ODR.

1.3. Het opbouwen van een eigen VTH-organisatie is in de huidige arbeidsmarkt problematisch

De krapte op de arbeidsmarkt maakt het op dit moment voor bestaande VTH-organisaties al bijzonder moeilijk om aan goed geschoold eigen personeel te komen. Voor een nieuw op te zetten VTH-organisatie, in geval van het beleggen van de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe, is de verwachting dat het volledig vullen van de benodigde formatie voor de uitvoering van de taken in eigen dienst niet mogelijk is. Het moeten inhuren van de benodigde deskundigheid is een forse extra kosten post.

1.4 Kwetsbaarheid eigen VTH-organisatie

Het (snel) in kunnen spelen op schommelingen in de omvang van vergunningaanvragen is in een kleinere organisatie minder gemakkelijk dat in een veel grotere organisatie. Daarnaast is in de afgelopen jaren door diverse incidenten (bv. afbreken balkons en

gedeeltelijk instorten parkeergarages) en aangepast landelijk beleid (verplichting vervangen asbestdaken op agrarische gebouwen) de noodzaak voor een projectmatige aanpak toegenomen. In een grotere organisatie is dit gemakkelijker te organiseren met inzet van de benodigde disciplines.

2.1. Dekking benodigde extra kosten

De kosten voor het overdragen van de VTH-taken van “oud-Lingewaal” naar de ODR kunnen gedeeltelijk ten laste worden gebracht van de personeelskosten in de detailstructuur (functies voor uitvoeren VTH-taken door medewerkers “oud-Lingewaal”). Het tekort van € 240.000 wordt ten laste gebracht van de begroting.

Kantttekeningen

1.1 Borgen van de invulling van het dienstverleningsprincipe “dichtbij en op maat”

Door onze inwoners, ondernemers en medewerkers van de gemeente worden regelmatig signalen afgeven dat de ODR geen goede adviezen geeft, de kwaliteit van de dienstverlening soms te wensen over laat en dat er klachten zijn over de bejegening door medewerkers van de ODR. Door de ODR wordt dit onderkend en het belang van een goed klantcontact en een goede (inhoudelijke) dienstverlening wordt volledig onderschreven. Bij het beleggen van de VTH-taken bij de ODR is het een absolute voorwaarde dat ons dienstverleningsprincipe “dichtbij en op maat” in de op te stellen

Dienstverleningsovereenkomst (DVO) wordt opgenomen. Er loopt inmiddels een gezamenlijk initiatief voor het verbeteren van de dienstverlening en de kwaliteit van de uitvoering.

Het is van belang dat het niet alleen blijft bij het opnemen hiervan in de DVO maar dat wij afspraken maken over de wijze waarop wij dit in de uitvoering van de taken door de ODR monitoren. Overigens zou, indien de VTH-taken door de gemeente West Betuwe worden uitgevoerd, ook door de gemeente West Betuwe geïnvesteerd moeten worden in de kwaliteit van de dienstverlening; het zijn namelijk grotendeels dezelfde mensen.

De afspraken die we over de door ons gewenste wijze van dienstverlening met de ODR willen vastleggen in een DVO zijn ook de afspraken die we met andere Gemeenschappelijke Regelingen hebben gemaakt dan wel gaan maken.

1.2 De specialistische adviesfuncties zijn meegenomen in het onderzoek naar de organisatorische gevolgen

Voor een goede uitvoering van de VTH-taken is het noodzakelijk dat gebruik gemaakt wordt van een aantal specialistische adviesfuncties bijvoorbeeld op het gebied van geluid, bodem en externe veiligheid. Deze adviesfuncties zijn onderdeel van de ODR. In de berekening van Deloitte van de benodigde formatie indien de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe worden belegd zijn deze adviesfuncties meegenomen (= ongeveer 2 fte). De kwaliteitscriteria schrijven voor dat een groot deel van deze specialistische adviesfuncties (dit betreft in bijna alle gevallen deelfuncties) in eigen beheer uitgevoerd moeten worden en slechts een klein deel extern ingehuurd mag worden. De kosten voor het in eigen beheer uitvoeren van deze specialistische adviesfuncties (of op basis van detachering of extern invullen) leidt tot hoger kosten dan het uitvoeren door de ODR. Door Deloitte wordt hierbij gesteld “De kritieke massa voor

specialistische taken ligt zodanig hoog dat voor de gemeente West Betuwe het niet haalbaar is om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2.”.

Duurzaamheid

n.v.t.

Financiën

De kosten voor de beide scenario's zijn onderstaand in beeld gebracht.

Scenario 1: de VTH-taken beleggen bij de gemeente West Betuwe

- incidentele frictiekosten (personeel o.b.v 30% vrijwillige overgang, overhead, overige kosten):	- €	
2.864.200		
- incidentele organisatorische kosten (excl. Kosten voor inrichten werkprocessen en aansluiting op Digitaal Stelsel Omgevingswet)	-	€
300.000		
- structurele organisatorische kosten (personeel)	-	€
371.420		

De bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de financiële gegevens uit de rapportages van Deloitte. Indien de raad besluit de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe te beleggen moet een definitieve business case worden opgesteld. Daarbij worden ook de financiële doorrekening (inclusief risico's) voor bijvoorbeeld het aantal medewerkers dat overkomt van de ODR, de benodigde (aanvullende) inhuur en het opstellen en uitvoeren van een implementatieplan voor het opbouwen van de eigen organisatie in beeld gebracht.

Scenario 2: de VTH-taken beleggen bij de ODR

- incidentele tegemoetkoming in de frictiekosten (+ 110.000 overhead en - 40.000 overige kosten)	+€	
70.000		
- structurele organisatorische kosten (= € 463.000 - 233.000 (dekking detailstructuur))	- €	230.000

De bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de in bijlage 5d opgenomen voorwaarden waaronder de ODR de uitbreiding van VTH-taken als gevolg van het “oud-Lingewaalse” grondgebied kan uitvoeren.

Uitvoering

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden definitieve afspraken gemaakt met de ODR over het beleggen van de VTH-taken met ingang van 1 januari 2020 bij de ODR. Indien de definitieve afspraken met de ODR in financiële zin afwijken van het besluit van de gemeenteraad, dan zal dit opnieuw aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Indien de gemeenteraad in afwijking van het voorstel besluit om de VTH-taken te beleggen bij de gemeente West Betuwe dan kan dit niet eerder dan met in gang van 1-1-2021. De voornaamste redenen daarvoor zijn dat de voorbereiding van het opbouwen van een eigen organisatie de nodige tijd zal kosten. Daarbij moet gedacht worden aan: het uitwerken van een organisatie opzet inclusief werkinstructies en digitale systemen (aansluiting op Omgevingsloket en/of Digitaal Systeem Omgevingswet), het aanstellen van medewerkers e.d. en effecten op de organisatie van het gelijktijdig van kracht worden van de Omgevingswet. Het beëindigen van de werkzaamheden voor de VTH-taken door de ODR kan op basis van de gemaakte afspraken slechts met in gang van een kalenderjaar. Omdat de voorbereiding van het neerzetten van een eigen organisatie minimaal een half jaar zal kosten is het in eigen beheer uitvoeren van de VTH-taken niet eerder mogelijk dan met ingang van 1-1-2021. Uiteraard zal met de ODR onderzocht worden in hoeverre een start op 1-7-2021 tot de mogelijkheden behoort.

Planning

Zie onder uitvoering

Evaluatie

De uitvoering van de werkzaamheden door de ODR worden periodiek geëvalueerd en zijn onderdeel van de toezichtsarrangementen in de paragraaf Verbonden Partijen van de begroting.

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden de betrokkenen geïnformeerd.

Tabel risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Hogere uitvoeringskosten	Financieel	Klein	Midden	Vaststellen van jaarlijks werkprogramma inclusief prioritering werkzaamheden
Voldoende kwalitatief goed personeel	Financieel	Taakuitvoering door ODR: klein Taakuitvoering door West	Midden Groot	Door het werken met een permanente flexibele schil opvangen (bestaande contracten) Bij opbouwen eigen organisatie zo snel

		Betuwe: groot		mogelijk raamovereenkomsten met externe bureaus af sluiten
Invoering Omgevingswet	Juridisch	Midden	Groot	Afstemmen van het implementatieprogra mma voor de Omgevingswet (trekker West Betuwe) met de gevolgen voor de uitvoering

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
De secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 september 2019,

besluit:

1. de VTH-taken op het gebied van bouwen en wonen met ingang van 1 januari 2020 beleggen bij de ODR. Dit impliceert dat de VTH-taken van "oud-Lingewaal" worden overgedragen naar de ODR, de VTH-taken van "oud-Neerijnen" en "oud-Geldermalsen" worden al door de ODR uitgevoerd;
2. de extra (structurele) kosten voor het beleggen van de taken bij de ODR van € 463.000 gedeeltelijk dekken uit de huidige personeelskosten voor een bedrag van € 233.000. Het resterende tekort van € 230.000 ten laste brengen van het begrotingssaldo. Tevens is er een incidenteel voordeel van € 70.000 als tegemoetkoming in de frictiekosten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 22 oktober 2019, nummer ,

de griffier,

de voorzitter,